

نمد ماده ۱۲ و سر بی کلاه صنعت برق

مهندس سعید مهذب ترابی

مدیرعامل شرکت مهندسی قدس نیرو

و عضو هیأت مدیره سندیکای صنعت برق ایران

گزارش:

بند ق و تبصره ۱۱ مواد قانونی نوگرانه ای بودند که در قوانین بودجه سالهای ۹۰ و ۹۱ برای اجرای طرحهای افزایش کارایی صنعت برق از طریق ایجاد انگیزش برای سرمایه گذاری بخش خصوصی وضع شده بود و صنعت برق نیز برنامه ریزی زیادی را به منظور استفاده از پتانسیل قانونی اشاره شده به عمل آورد. هنوز برنامه ریزیهای فوق عملیاتی نشده بود که قانون دائمی رفع موانع تولید و ماده ۱۲ طلایی آن از طریق مجلس محترم مصوب و ابلاغ گردید. ماده ۱۲ قانون فوق که به منظور افزایش بهره‌وری و کارایی تدوین شده است، این فرصت را برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی ایجاد می نماید که با سرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های بهینه‌سازی و افزایش کارایی در صنعت انرژی و برق، نه تنها در اقتصاد کلان کشور مؤثر واقع شوند بلکه باعث توسعه کسب و کار و اشتغال گردند. اصل حاکم بر روح و شکل اجرائی ماده فوق، جبران هزینه‌های سرمایه‌گذاری همراه با تخصیص منافع لازم و انگیزشی، از محل درآمدهای ناشی از سوخت صرفه‌جویی شده و با مسئولیت تأمین توسط وزارت نفت است.

باتوجه به روند شتابان رشد مصرف حامل‌های انرژی و برق و عدم توان کافی اعتباری دولت در بخش توسعه و ایجاد منابع جدید برای تأمین نیاز مصرف انرژی و برق، استفاده از پتانسیل و فرصت ماده ۱۲ برای ورود بخش خصوصی، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر و الزامی است.

در این راستا رشد مصرف برق و محدودیت‌های حاکم بر اقتصاد برق طی چند سال اخیر به نوعی شرایط خاص و مشکل‌داری را به صنعت برق تحمیل نموده است که استفاده گسترده صنعت برق از پتانسیل‌ها و فرصت‌های ماده ۱۲ فوق‌الذکر را بشدت برای حل مشکلات این بخش تأثیرگذار در توسعه کشور را الزام‌آور نموده است و قطعاً یکی از راه‌حل‌های مناسب برای برون‌رفت صنعت برق از بحران‌های موجود، استفاده از فرصت‌های ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید است که متأسفانه تاکنون طرح‌های صنعت برق به در بسته برادر بزرگتر خوانده خود، یعنی مخالفت وزارت نفت خورده است .

به‌منظور تنویر چگونگی استفاده صنعت برق و صنعت نفت از ماده فوق، الگوریتم مقایسه‌ای برای چهار مورد اجرائی در صنعت حامل‌های انرژی و برق به تفکیک بشرح زیر تقدیم می‌گردد.

الگوریتم فرآیندی:

الف- در بخش صنعت گاز

هدف: صرفه‌جویی در مصرف گاز

موضوع: بهینه‌سازی مصرف گاز در موتورخانه‌ها توسط بخش خصوصی

روش: طراحی - برنامه‌ریزی - تأمین مالی - اجرا - ارزیابی - بازگشت سرمایه

نتیجه: کاهش مصرف سوخت و امکان استفاده از سوخت صرفه‌جویی شده فوق به‌عنوان ارزش افزوده برای اقتصاد کشور

ب- در بخش صنعت برق

هدف: کاهش تلفات انرژی الکتریکی

موضوع: اصلاح و بهینه‌سازی تأسیسات و شبکه‌های برق توسط بخش خصوصی

روش: طراحی - برنامه‌ریزی - تأمین مالی - اجرا - ارزیابی - بازگشت سرمایه

نتیجه: کاهش تلفات برق و در نتیجه کاهش سوخت نیروگاه و ایجاد منابع جدید تأمین و امکان استفاده از سوخت صرفه‌جویی شده به‌عنوان ارزش افزوده برای اقتصاد کشور

الگوریتم فرآورده‌های انرژی برق:

الف- در بخش صنعت گاز

هدف: صرفه‌جویی در مصرف برق

موضوع: بهینه‌سازی مصرف گاز در بخاری‌های گازی توسط بخش خصوصی

روش: طراحی - برنامه‌ریزی - تأمین مالی - اجرا - ارزیابی - بازگشت سرمایه

نتیجه: کاهش مصرف سوخت و امکان استفاده از سوخت صرفه‌جویی شده فوق به‌عنوان ارزش افزوده برای اقتصاد کشور و همچنین هزینه‌های سرمایه‌گذاری در بخش تأمین

ب- در بخش صنعت برق

هدف: صرفه‌جویی در مصرف برق

موضوع: بهینه‌سازی مصرف برق در سیستم‌های روشنایی توسط بخش خصوصی

روش: طراحی - برنامه‌ریزی - تأمین مالی - اجرا - ارزیابی - بازگشت سرمایه

نتیجه: کاهش مصرف برق به‌ازای تأمین روشنایی و در نتیجه کاهش مصرف سوخت نیروگاه‌ها و استفاده از سوخت صرفه‌جویی شده به‌عنوان ارزش افزوده برای اقتصاد کشور و همچنین کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری در بخش تأمین

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود شرایط تقریباً یکسانی برای استفاده از پتانسیل ماده ۱۲ در بخش حامل‌های انرژی و برق وجود دارد که در زیر به طرح‌هایی که اجرای آنها در صنعت برق بشدت اجتناب‌ناپذیر است، پیشنهاد می‌گردد.

طرح‌های افزایش کارایی نیروگاه‌ها و تبدیل نیروگاه‌های گازی به سیکل ترکیبی

طرح‌های کاهش تلفات برق

طرح‌های ارتقای کارایی فرآیندهای انرژی و برق

طرح‌های ارتقای کارایی فرآورده‌های انرژی و برق

لذا باتوجه‌به شرایط خاص و محدودیت‌های بحرانی اقتصاد برق، به نظر می‌رسد شورای محترم اقتصاد می‌باید، همراهی و حمایت فرصت استفاده صنعت برق از پتانسیل ماده ۱۲ فوق‌الذکر، را نیز مشابه طرح‌های دیگر بذل توجه نمایند.